

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

INTRODUCCIÓN

Do mesmo xeito que ocorre con outras asignaturas relacionadas coa frauta traveseira tamén é esta unha asignatura de nova creación, reproducimos polo tanto a breve descrición dos contidos reflexados no Decreto 183/ 2001, do 19 de xullo (DOG do 13 de agosto de 2001) que é a seguinte: "Estudio diacrónico dos rasgos estilísticos e criterios interpretativos das diferentes épocas e autores, en relación co instrumento principal".

Seguindo as instrucións propostas neste mesmo decreto a asignatura impartirase durante o terceiro e o cuarto curso do grao superior, con 4,5 credits anuais que se traducen en clases dunha hora e media semanal. Secuenciarémo-los contidos en dous grandes bloques: o primeiro bloque comprenderá o repertorio desde o barroco ata o clasicismo e corresponderá ó primeiro curso, o segundo bloque abarcará o repertorio desde ese mesmo momento ata os nosos días, e corresponderá ó segundo curso.

Trataremos de asentar uns coñecementos tomando como base de traballo partituras e textos teóricos recollidos nos tratados e métodos, tanto antigos como contemporáneos, e tamén escoitando gravacións con instrumentos orixinais e modernos.

Poñeremos en práctica esta base teórica interpretando partituras pouco habituais nos plans de estudos do instrumento principal ou da asignatura de música de cámara. Enfocarémo-lo traballo en tres direccións: repertorio solista, de cámara e repertorio orquestral en cada unha das épocas.

Neste caso os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e recursos serán comúns ós dous cursos. Dada a relación existente coa asignatura de Historia das Escolas daremoslle un enfoque diferente ós contidos comúns de ámbalas dúas asignaturas.

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

CURSOS 1º e 2º

CONTIDOS

Análise e interpretación do repertorio proposto. Práctica das convencións interpretativas propias de cada época. Lectura a primeira vista. Coñecemento do repertorio solista, de cámara e orquestral. Planificación e realización de comentarios e traballos prácticos de aproximación histórica. Lectura e comentario de textos relacionados coa frauta traveseira. Estudio e posta en práctica das instrucións recollidas nos métodos para a ensinanza da frauta dos séculos XVIII, XIX, e XX. Valoración cualitativa da función desempeñada pola frauta nas diferentes formacións instrumentais. Audicións comparadas das obras máis importantes do repertorio dos séculos XVII, XVIII, XIX e XX interpretadas con instrumentos orixinais e/ou actuais.

OBXECTIVOS

Ó finalizar cada curso o alumno debe ser capaz de:

- Recoñece-las convencións interpretativas inherentes a cada estilo, sexa nunha partitura ou a través dunha gravación.
- Adquiri-lo hábito de escoitar e ler música do repertorio e interesarse por ampliar-las preferencias persoais.
- Coñece-las características da linguaxe musical, estilo, notación propios de cada época e valora-la relación directa coas posibilidades acústicas dos instrumentos pertencentes ás mesmas (tonalidade, intervállica, tipos de articulación, acentuación, ornamentación, uso das dinámicas, tesitura, efectos sonoros actuais ...).
- Realizar comentarios críticos a partir da audición e/ou da análise das obras propostas no curso.
- Realizar traballos prácticos sobre algún aspecto determinado dos contidos da asignatura seguindo as instrucións dadas durante o curso académico.

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

- Interpretar e analizar obras do repertorio dos séculos XVII, XVIII e principios do XIX **(durante o primeiro curso)**.
- Interpretar e analizar obras do repertorio dos séculos XIX e XX **(durante o segundo curso)**.
- Coñece-los textos de aprendizaxe utilizados nos séculos XVIII e XIX e analiza-las instrucións para o desenvolvemento da técnica contidos neles **(durante o primeiro curso)**.
- Coñece-los textos de aprendizaxe utilizados no século XX e analiza-las instrucións para o desenvolvemento da técnica contidos neles **(durante o segundo curso)**.
- Amplia-los recursos técnicos incorporando na práctica os efectos sonoros habituais nas obras do século XX **(durante o segundo curso)**.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Identificar a través da audición e/ou da análise da partitura, obras de diferentes épocas ou estilos e describi-las súas características principais. Este criterio pretende avalia-la capacidade do alumno para recoñece-las diferencias formais (esquema formal, tonalidade,...) e as posibilidades técnicas e expresivas dentro da evolución do repertorio frautístico.

Aprecia-la evolución das formas musicais empregadas, das tonalidades e tesituras, dos recursos técnicos, etc. que se dan paralelamente ós cambios no deseño e construción do instrumento. Este criterio pretende avalia-la comprensión do alumno para identifica-lo sincronismo que se produce entre o repertorio e a construción instrumental.

Realizar traballos sobre algún aspecto determinado dos contidos da asignatura seguindo as instrucións dictadas durante o curso (contarán o 40% da nota). Este criterio pretende avaliar en que medida son capaces os alumnos de proporse e realizar

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

en termos aceptables traballos que os motive a interesarse en descubrir e coñecer algo máis da disciplina, sendo o importante a autenticidade e o rigor do estudio realizado.

Realizar un exame escrito cuadrimestral sobre aspectos da materia (contarán o 60% da nota). Para facer media entre a calificación do traballo e do exame, ámbolos dous teñen que chegar a un mínimo de cinco (5).

Interpretar as obras e/ou exercicios propostos en cada curso. -Este criterio pretende avalia-la capacidade do alumno para poñer en práctica os aspectos teóricos traballados durante a audición e a análise do repertorio proposto.

Os alumn@s perderán o dereito á avaliación continua si as faltas de asistencia superan o 20 % do total das clases cada cuadrimestre.

Os alumn@s que fagan uso da convocatoria de setembro deberán presentar a totalidade do programa temporalizado anteriormente.

RECURSOS

- Reproductores de DVD, CD, VHS, ordenador con acceso a internet, material habitual nunha aula de música e partituras de todo-os estilos a traballar
- Material audiovisual formado por exemplos variados da cada unha das grandes escolas frautísticas en diferentes formatos (DVDs, CDs, LPs, ...), gravacións históricas de principios do s.XX. Gravacións con instrumentos orixinais, gravacións de música folclórica e das distintas épocas do jazz.
- Vídeos ou DVDs relacionados cos contidos do curso.

FRAUTA XENÉRICO

- Baines, A. *Woodwind instruments and their history*. N. York. W.W.Norton &Co. 1962
- Bate, P. *The Flute*. N.York. W.W.Norton&Co.1969.

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

- Bigio, R. *Readings in the history of Flute...* Ed. Tony Bingham. London 2006.
- Blakeman, E. *Taffanel, Genius of the Flute*. Oxford Univ. Press. 2006.
- Boehm, T. *The Flute & Flute playing*. Trad. Dayton C. Miller. Dover Publ. 1964 (tamén hai tradución reducida ó castelán).
- Debost, M. *Dans une simple flute...*
- Galway, J. *The Flute. An autobiography*. N. York. St. Martin's, 1979.
- Meylan, R. *La Flûte*. Ed. Payot 1974 (versión inglesa e francesa).
- Montagu, J. *The Flute*. Shire Publ. 1990 (GB).
- Powell, A. *The Flute*. Yale Univ. Press. GB 2002
- Scheck, G. *Die Flöte und ihre Musik*. Mainz: B. Schott's Söhne. 1975.
- Spohr, P. *Transverse flutes down the centuries from all over the world*. Peter Spohr, Frankfurt a.M., 1991.
- Toff, N. *Monarch of the Flute: The Life of G. Barrère*. Oxford Univ. Press, 2005
- Toff, N. *The Flute Book*. London. David&Charles pub. 1985.
- Toff, N. *The development of the modern flute*. N.York. Taplinger Pub. Co.1979.

FRAUTA XENÉRICO (en castelán)

- Artaud, P.I. *La Flauta*. Ed. Labor.
- Valverde, J. *La Flauta. Su historia, su estudio* (ed. J.Gericó). Mundimúsica Garijo.
- Gericó-López. *La flauta en España en el siglo XIX*. Ed. Real Musical.
- Wye, T. *La Flauta como es debido*. Mundimúsica Garijo.
- Wye, T. *Marcel Moyse, maestro de la flauta*. Mundimúsica Garijo.

ARTÍCULOS

- *The flutist's handbook: a pedagogy anthology*. EEUU. The National Flute Asoc., 1998.
- Sadie, S.e Jacobs, A. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* (London: Macmillan, 1980).
- *Woodwind Anthology (Flute- vol.1)*. The Instrumentalist Publ.Co.Illinois 1992.

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

REPERTORIO

- *Musik für Flöte*. Hamburg, Musikbücherei, 1974.
- Pellerite. *A handbook of literature for the flute*. Zalo Publ. 1978
- Pierreuse, B. *Flute Literature*. Jober et Cie., 1982.
- Vester, F. *Flute repertoire catalogue*. London. Musica Rara, 1967.
- Vester, F. *Flute repertoire of the Eighteenth century*. Musica Rara, 1967.

SOBRE INTERPRETACIÓN

- Brown, R. *The early flute*. Cambridge Univ. Press, GB 2002.
- Brown, C. *Classical and Romantic Performing Practice 1750-1900* (Oxford: Oxford University Press, 1999).
- Bukopzer, M. *Music in the Baroque Era*. N.York. W.W.Norton&Co., 1947.
- Dart, T. *La Interpretación de la música* (Madrid: A. Machado Libros, 2002).
- Donnington, R. *Baroque music. Style and Performance*.
- Lawson, C. e Stowell, R. *La Interpretación Histórica de la Música: una introducción* (Madrid: Alianza Editorial, 2005).
- Mather, B.B. *Free ornamentation in Woodwind Music*. N.York. Mc Ginnis & Marx, 1976
- Mather, B.B. *Interpretation of French music 1675-1775*. Id.1973.
- Mather, B.B. *The classical woodwind cadenza*. Id. 1978
- Neumann, F. *Ornamentation on the (Post-)Baroque music (with special emphasis on J.S.Bach)*. Princeton Univ. Press, 1978.
- Solum, J. *The early flute*. Oxford Univ. Press. GB 1992
- Veilhan, J.C. *The rules of musical interpretation in the Baroque Era*. Alphonse Leduc, 1982.

FONTES ORIXINAIS

- Bach, C.P.E. *Essay on the true art of playing keyboard instruments (1753)*. N.York. W.W. Norton.1949 (traducción inglesa).

DEPARTAMENTO DE VENTO MADEIRA

ESPECIALIDADE FRAUTA TRAVESEIRA

MATERIA: EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DO REPERTORIO

- Cambini, J.M. *Méthode pour la flûte traversière (1797)*. SPES 1984.
- Corrette, M. *Méthode pour la flûte (1740)*. SPES.
- DeLusse, M. *L'art de la flûte traversière (1760)*. Minkoff 1973.
- Devienne, F. *Nouvelle Méthode théorique et pratique pour la flûte (1794)*. SPES1984.
- Geminiani, F. *The Art of Playing the Violin*. Oxford Univ.Press.
- Gunn, J. *The Art of Playing the German Flute (1793)*. Janice Boland Ed.
- Hotteterre, J. *Principes de la flûte traversière, de la flûte a bec...(1707)*. SPES.
- Hotteterre, J. *L'art de préluder op.VII (1719)*.SPES.
- Hugot & Wunderlich, J.G. *Méthode (1804)*. Frits Knuf (Holanda) 1975.
- Mahaut, A. *A new method for learning to play the transverse flute*. Bloomington Univ. 1951.
- Mozart, L. *A treatise on the fundamental principles of violin playing (1753)*.(trad. inglesa). Oxford Univ. Press.
- Nicholson, C. *Complete Preceptor for the German Flute (1816)*.
- Quantz, J.J. *Versuch ...(1752) (On playing the flute, trad. inglesa de E.Reilly)*. Faber.
- Rockstro, R.S. *The Flute (1890)*. Musica Rara 1967.
- Tosi, P.F. *Observations on the Florid Song (1723)* (trad. inglesa Galliard). Stainer&Bell 1987.
- Tromlitz, J.G. *The Virtuoso Flute Player (1791)* (trad. inglesa Powell). Cambridge Univ. Press 1991.
- Vanderhagen, A. *Nouvelle Méthode de Flûte (1799)*. SPES 1984.

MISCELLÁNEA

- Bloom, P. *A Practical and Tuneful Method for the Baroque Flute*. Sommerville 1989 (ed. Autor).
- De Reede, R. *Concerning the Flute*. Broekmans&Van Poppel 1984.
- Dibelius,U.*La música contemporánea a partir de 1945* (Madrid: Akal, 2004).
- Downs, P.G. *La música clásica* (Madrid: Akal, 1998).
- Fairley, A. *Flute, flutists and makers before 1900*. Pan Educational Music.
- Gianini, T. *The Great Flute Makers of France (1650-1900)*. Tony Bingham 1993 London.
- Harnoncourt, N. *El Diálogo Musical* (Barcelona: Paidós Ibérica, 2003).
- Harnoncourt,N. *La música como discurso sonoro* (Barcelona: Acantilado, 2006).
- Morgan, R.P. *La música del siglo XX* (Madrid: Akal, 1994).
- Neuhaus, M. *The Baroque Flute Fingering Book*.
- Tranchefort, F. R. *Los Instrumentos Musicales del Mundo* (Madrid: Alianza Editorial, 1985).